

## Plan pracy pedagoga szkolnego w roku szkolnym 2017/2018

WSKAZAZANIA DO PRACY WYCHOWAWCZO/PROFILAKTYCZNEJ PO ANALIZIE ROKU 2016/2017, wytyczonych priorytetów przez Kuratora Oświaty, Starostwo, MEN na bieżący rok szkolny oraz wniosków z nadzoru wewnętrznego za rok szkolny 2016/2017.

1. Kontynuowanie pracy Koła Szkolnych Profilaktyków ( informacja, diagnoza, zbieranie informacji, interaktywna praca ankietów, gazetka profilaktyczna, refleksja profilaktyczno – wychowawcza, itp. ).
2. Kontynuacja projektu; „Uczeń w szkolnym systemie doradztwa zawodowo – edukacyjnego”- program poświęcony edukacji zawodowej, przygotowania do wejścia na rynek pracy,”
3. Realizacja autorskiego projektu profilaktyczno – wychowawczego;

**Rok 2017/2018 ogłaszamy rokiem wartości w wychowaniu i profilaktyce**

### **Omówienie projektu**

**Pytanie o wartości** – to pytanie o to, co robimy, do czego dążymy, jak powinniśmy postępować. Jest to przede wszystkim pytanie o człowieka, o kierunek, w którym ma podążać, o „kompas”, według którego człowiek ma szukać drogi w swoim życiu. „Kompas” ten w różnych religiach i światopoglądach przybierał różne imiona: wola Boża, szczęście, sens<sup>1</sup> (Heisenberg, 1987, s. 269, 270).

Wartości wyznaczają nam kierunki postępowania w życiu, mówią o tym, co uważamy za dobre, a co za złe. **Określenia dobry i zły** stanowią podstawę naszych wartościowań. Precyzyjniejsze określenie wartości jest sprawą dość złożoną i nie ma w tym względzie całkowitej zgodności wśród poszczególnych autorów. Spróbujmy, zatem określić w różny sposób interpretowane słowo „wartość”.

Wśród wartości podstawowych można wyodrębnić transcendentne (sakralne, religijne) i tradycyjne: wartości estetyczne, moralne, poznawcze i witalne, nietradycyjne: wartości społeczno –obyczajowe, oraz wartości odczuć psychicznych i fizjologicznych. „Wartość” w sensie ekonomicznym: oznacza sumę pieniędzy lub ilość dóbr, w sensie aksjologicznym oznacza „to, że coś jest dobre lub czy i w jakim stopniu coś jest dobre”<sup>2</sup>(Puzynina, 2013, s.58,68).

Potrzeba wychowania ku wartościom wynika z faktu, że odkrycie i respektowanie wartości przez człowieka nie jest ani spontaniczne, ani łatwe. Doświadczenie

---

<sup>1</sup> WARTOŚCI I ICH ZNACZENIE ISSN 2082 - 7067 1(17)2014 KWARTALNIK NAUKOWY Heisenberg W. (1987),

Część i całość. Rozmowy o fizyce atomu, Warszawa.

<sup>2</sup> Puzynina J. (2013), Wartości, Kraków.

pedagogiczne w sposób oczywisty potwierdza, że człowiek, zwłaszcza w wieku rozwojowym, potrafi krzywdzić samego siebie i zaburzać własny rozwój, dlatego potrzebuje określonego systemu norm i zasad postępowania, zwanych wartościami. Aby wzorzec mógł być zrealizowany przez człowieka, należy go wychować do wyboru wartości, znaczy pomóc mu w odkryciu własnych "możliwości", pomóc w zrozumieniu, kim człowiek powinien "być", aby naprawdę umiał zrealizować swoje prawo<sup>3</sup>(Dziewiecki, 2014).

Jan Paweł II stwierdza, że wychowanie do wyboru wartości ma "(...) Kształtować osobę ze względu na jej najwyższy cel i najwznioślejsze dążenia społeczeństwa, w których będzie ona żyła, jako człowiek dorosły; harmonijnie rozwijać wszystkie jej zdolności, zdolność do wysiłku i poczucie odpowiedzialności; pomóc jej w osiągnięciu panowania nad własną wolnością<sup>4</sup> (Jan Paweł II, 1990, s. 192-193).

## Pytanie o wychowanie i profilaktykę

Każda szkoła, także i nasza staje dziś przed dużym wyzwaniem, jakim jest przygotowanie dzieci i młodzieży do życia w przyszłości, której nie jesteśmy w stanie przewidzieć. Dlatego, w postawionych celach, realizowanych w wyznaczonych zadaniach długofalowych (mi. Innymi; statut szkoły, program wychowawczo – profilaktyczny, regulamin mundurowy) oraz krótkofalowych ( roczne programy pracy wychowawczej klas, kalendarz pracy szkoły na rok bieżący, ewaluacja wewnętrzna, priorytety nadzoru pedagogicznego, wewnętrzne i zewnętrzne) staramy się dawać swoim absolwentom podstawy do odpowiedzialnego pełnienia ról społecznych, aktywnego udziału w życiu kulturalnym, gospodarczym i politycznym, a także przygotowywać do uczenia się przez całe życie. Głównym naszym zadaniem staje się, więc przedstawienie dorastającemu człowiekowi uporządkowanej wizji świata, wprowadzenie ładu i porządku do tego, co nas otacza, poprowadzenie go w dorosłość (zgodnie z greckim źródłem, słowo „pedagog” oznaczającym „podążaj za mną”).

**Profilaktyka**, rozumiana stricte odnosi się do stosowania różnych środków zapobiegawczych, w celu nie dopuszczenia do wypadków, uszkodzeń, katastrof itp..

Profilaktyka przeniesiona w szeroki obszar społeczny, między innymi edukacyjny, to między innymi działania mające na celu zapobiegać pojawianiu się i rozwojowi niekorzystnych zjawisk. Eliminować ewentualnie minimalizować. Ważnym elementem szkolnej profilaktyki jest ochrona jednostki zdrowej. Profilaktyka szkolna to spójne wypracowanie sposobów reakcji na zjawiska społeczne, które oceniamy, jako ryzykowne, szkodliwe, niebezpieczne.

Przedstawione wychowawczo – profilaktyczne cele wpisujące się w definicyjne ujęcie wychowania i profilaktyki wskazują, potrzebę korelowania wartości ze światem szkolnym. Temu będą służyły, zaplanowane w tym roku działania profilaktyczno – wychowawcze.

Ważnym aspektem realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych jest działanie wszystkich podmiotów szkolnych w każdym aspekcie szkolnego życia.

Zaproponowany projekt **Rok 2017/2018 ogłaszamy rokiem wartości w wychowaniu i profilaktyce** jest po części realizowany przeze mnie pedagoga szkolnego w działaniach indywidualnych i warsztatowych oraz działaniach profilaktyczno –

---

<sup>3</sup> Dziewiecki M. (2014) Wychowanie ku wartościom, (<http://www.marekdziewiecki.pl/wybrane> - artykuły/19-wychowanie-ku-wartosciom.html).

<sup>4</sup> Jan Paweł II. (1990), Aby wychowanek nauczył się "być", a nie tylko „wiedzieć”,(w:) Rodzina w nauczaniu Jana Pawła II, J. Żukowicz (red.), Kraków.

wychowawczych realizowanych przez Koło szkolnych profilaktyków. Jest przede wszystkim realizowany w szkolnych działaniach profilaktyczno – wychowawczych.

Konsekwentne działania, to wychowanie młodego człowieka do wartości, to pomoc w odpowiedzi na pytanie o dobro i zło.

Nasza postawa to wartościowanie pracy młodych ludzi nad własną postawą, to pomoc w odpowiedzi na podstawowe pytanie o dobro i zło.

Sądzę, iż zaproponowany projekt jest odpowiedzią także na postawione wnioski i rekomendacje w sprawozdaniu pedagoga za rok szkolny 2016/2017.

4. Monitorowanie potrzeby konsekwentnego działania wobec uczniów łamiących zasady współżycia szkolnego (postępowania interwencyjno – motywacyjne na najwcześniejszym etapie zagrożenia).

Zakończenie diagnozy (klasa III) oraz diagnoza zainteresowań zawodowych uczniów klas I.

5. Aktywne włączanie się z pracą wychowawczo – profilaktyczną w życie szkoły.
6. Rozwijanie zainteresowań uczniów, włączanie ich działań i działań szkoły w projekty ogólnopolskie.
7. Współpraca w organizacji dodatkowych działań profilaktycznych, pozyskanie środków na realizację oraz logistyka przedsięwzięcia.

## ZADANIA PEDAGOGA<sup>5</sup> I SPOSÓB ICH REALIZACJI

### I. ZADANIE

1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki;

2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły i placówki;”

### REALIZACJA:

#### 1. UCZNIOWIE, RODZICE, NAUCZYCIELE, WYCHOWAWCY:

- Diagnoza na wejściu, wyjściu i w trakcie roku szkolnego (ankiety, analiza dokumentów, obserwacja, rozmowy indywidualne, analiza osiągnięć uczniów, co półtora m-c, analiza frekwencji, analiza realizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz sytuacji wychowawczej, co m-c,).

---

<sup>5</sup> Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. DU.2017. Poz. 1643

- Diagnoza w działaniu, czyli rozmowy indywidualne i grupowe z podmiotami dialogu szkolnego, kontakt podczas zajęć warsztatowych, spotkań w ramach komisji i zespołów oraz spotkań grupowych i indywidualnych z rodzicami.
- Diagnozowanie zainteresowań edukacyjno – zawodowych uczniów ( indywidualnie i warsztatowo).
- Diagnozowanie sytuacji wychowawczo – profilaktycznej w szkole w ramach KOW, RP. Analiza podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych pod kontem ich skuteczności oraz konsekwencji.
- Wspieranie mocnych stron ucznia – prowadzenie zajęć psycho- edukacyjnych poświęconych samopoznaniu, motywacji, planowaniu, działaniu. Doradztwo wychowawcze – zwracanie uwagi nauczycieli, wychowawców na potrzeby ucznia, przybliżanie zdiagnozowanych mocnych stron ucznia i zachęcanie do pracy dydaktyczno – wychowawczej w oparciu o te strony.
- Prowadzenie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych dla uczniów z opiniami ( raz w m-c), jeśli uczeń wyrazi chęć współpracy
- Szukanie odpowiedzi na pytanie Dobry i zły, dobro i zło, w różnych kontekstach życia szkolnego i społecznego, w ramach realizacji projektu **Rok szkolny 2017/2018 ogłaszamy rokiem wartości w wychowaniu i profilaktyce.**

## **2. W RAMACH KOMISJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWACZEJ**

- Analiza frekwencji uczniów na zajęciach, diagnoza przyczyn oraz wdrażanie rozwiązań.
- Współpraca w objęciu uczniów formami pomocy psychologiczno – pedagogiczne, pomoc w dopasowaniu form i metod pracy, pomoc w zaplanowaniu działań pomocowych, przekazanie nauczycielom otrzymanych opinii, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania, pomoc w dopasowaniu środków, metod pracy z uczniem z trudnościami.
- Rozwiązywanie pojawiających się problemów wychowawczych w ramach pracy komisji przy współudziale rodziców, uczniów, nauczycieli, specjalistów.

## **3. W RAMACH PRACY INDYWIDUALNEJ**

- Analiza dzienników lekcyjnych, zwracanie uwagi na pojawiające się problemy w nauce, współpraca z podmiotami szkolnego dialogu i pozaszkolnego ( poradnie, ośrodki pomocy społecznej, instytucje pomocowe).
- Zgłoszenie uczniów do objęcia pomocą, po wnikliwej analizie indywidualnej sytuacji ucznia, jeśli nie został taką pomocą już objęty.
- „Pedagog otwarty dla ucznia, rodzica, nauczyciela” – przebywanie z uczniami, nawiązywanie kontaktu, budowanie relacji. Zapraszanie do współpracy nauczyciela i rodzica.

## **4. W RAMACH RAD PEDAGOGICZNYCH**

Omawianie sytuacji wychowawczych na radach, uczulanie członków rady na przyczyny sytuacji problemowych, wspólne szukanie rozwiązań. Szczegółowa i głęboka analiza sytuacji problemowych ( na ile pozwalają na to narzędzia i dostępność informacji). P

## **II. ZADANIE**

**Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb**

## **Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:**

- a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki,
- b) udzielanie pomocy psychologiczno pedagogicznej

## **Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień**

## **Minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;**

### **REALIZACJA:**

1. Dodatkowe zajęcia z doradztwa edukacyjno – zawodowego. (rodzice, uczniowie). Projekt autorski; *Uczeń w szkolnym systemie doradztwa edukacyjno – zawodowego* – kontynuacja.
2. Zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, w ramach realizacji zaproponowanych projektów. Rozwijanie zainteresowań, pobudzanie do refleksji, samokontroli, motywacji w ramach pracy w Kole Szkolnych Profilaktyków.
3. Porady i konsultacje – wsparcie dla wszystkich podmiotów szkolnych. Współpraca z Poradnią PP( szukanie sposobów rozwiązań pojawiających się trudności rozwojowych).
4. Praca w KWO, w Komisji socjalnej, ( jeśli będą środki socjalne na stypendia motywacyjne).
5. Wsparcie nauczycieli, specjalistów, wychowawców, rodziców i uczniów. Współpraca w realizacji pedagogizacji rodziców na spotkaniach wychowawców klas.
6. Zaproponowanie nauczycielom i uczniom warsztatów profilaktycznych, wychowawczych, integracyjnych, problemowych ( w momencie pojawienia się sytuacji problemowej).
7. Zaproponowanie zajęć otwartych dla rodziców (może być to prezentacja prac uczniów w ramach realizacji zaproponowanego projektu profilaktyczno – wychowawczego.
8. Zaproponowanie rodzicom współpracy z psychologiem ewentualnie innym terapeutą ( kwestia środków na realizację zadania), wskazówki na temat uzależnień, pomoc w znalezieniu wsparcia specjalistycznego poza szkołą.

### **III. ZADANIE**

## **Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży**

### **REALIZACJA:**

1. Prowadzenie Koła Szkolnych profilaktyków i realizacja projektu: Rok 2017/2018 ogłaszamy rokiem wrażliwości w wychowaniu i profilaktyce.
2. Wsparcie wychowawcy w realizacji profilaktyki uzależnień (g. wychowawcze).

3. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwieńsku, PPP, Poradnią Uzależnień, Poradnią Zdrowia Psychicznego (w ramach potrzeb).

#### IV. ZADANIE

#### **Inicjowanie i podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.**

Praca interwencyjno – wychowawcza zgodnie z zasadami określonymi w szkolnej dokumentacji oparta o zasady mediacji. Zapraszanie do współpracy wszystkie zainteresowane podmioty szkolne.

Proponowanie mediacji w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych między podmiotami dialogu szkolnego ( proponowanie także mediacji zewnętrznych w rozwiązywaniu problemów rodzinnych).

Współpraca w rozwiązaniu sytuacji kryzysowych ze szkolnym Rzecznikiem Praw Ucznia.

#### IV. ZADANIA DODATKOWE

Realizacja zadań dodatkowych wynikających z potrzeb szkoły, zgodnie z kwalifikacjami i KN.

Włączanie się w dodatkowe przedsięwzięcia ogólnopolskie, rejonowe, mające na celu rozbudzenie zainteresowań, budowania poczucia własnej wartości oraz promocję szkoły.

Prowadzenie zakładki pedagoga, na stronie internetowej szkoły.

#### **Uwagi do propozycji planu**

Zakres zrealizowanych zaplanowanych zadań uwarunkowany jest pensum ½ etatu oraz potrzebami. Na początku roku szkolnego nie sposób przewidzieć wszystkie potrzeby podmiotów szkolnych. W rzeczywistości siła ciężkości zostanie skierowana tam gdzie te potrzeby będą priorytetowe.

Są także zadania, które realizuje się w ciągu roku szkolnego na bieżąco stąd bezpieczniej i sensowniej jest nie podawać ram czasowych ( np. wrzesień czy grudzień). Analiza sytuacji szkolnej ucznia przeprowadzana jest w ciągu roku. Czasem trzy razy, a czasem cztery, w zależności od czasu, który pozostaje do dyspozycji. Są jednak indywidualne przypadki ( uczeń, który boryka się z trudnościami w nauce od klasy I czy uczeń zdolny, które będą analizowane częściej).

Propozycję planu przygotował  
Pedagog szkolny  
M. Działabij Drupka